

skall tröttna, 4 stycken av en kalvtunga samt 4 fyrkantiga brödbitar 4 morgnar i rad, börjande med en torsdag («Salomoniska magiska konsterna», samma bok föreskriver på ett annat ställe, att man må ta 4 pepparkorn eller nejlikor i munnen för att »icke tröttna»). Tors tal har väl i enstaka fall hållit sig kvar i nordisk magi, då det gällt att förläna styrka.

I senantik alfabetmystik förbands den fjärde grekiska bokstaven Δ , *delta*, i regeln med de fyra elementen. Detta omtalas bl. a. uttryckligen i den på koptiska skrivna redogörelsen för det grekiska alfabetets mystik. Hos mithraisterna var en vagn, det heliga fyrspannet, quadrigan, den symboliska bilden för de fyra elementen. Ett av tecknen på, att

Avb. 13. Mithraistisk amulett med quadriga.

vi ha att söka runmagiens ursprung inom senantik mithraistisk miljö, är denna omständighet. Runradsbildaren har enligt min mening valt ett ord med betydelsen 'vagn' för den 4:e runan, emedan quadrigan såsom en symbol för de 4 elementen i mithraistisk alfabetmystik hörde samman med den 4:e grekiska bokstaven. Till vår tid har bevarats en magisk mithraistisk amulett (se avb. 13). På denna finnas tvenne inskriptioner: i den övre ge bokstäverna talvärdet $96 = 24 \times 4$, i den undre talvärdet $88 = 22 \times 4$. Bokstäverna i den nedre raden äro något skadade men kunna rekonstrueras, då de tvivelsutan liksom tecknen i den övre raden bildat en palindrom (bokstavskombination, som läses lika framifrån och bakifrån).

5. Den femte runan \langle (senare även Υ och \wedge), tecknet för *k*-ljudet, bär i den angelsaxiska runsången namnet *cén*, ett ord, som betyder 'fackla'. I den skandinaviska nordens kallas den i den yngre runradens tid för *kaun*, ett ord, som betyder 'böld'. En dylik betydelse sticker emellertid fullkomligt av mot alla andra runnamn. Det sannolika är därför, att det angelsaxiska namnet representerar det ursprungliga. Det skandinaviska kan ha uppkommit genom omkastning av tvenne ord i en minnesvers, som sammanställt fackelrunans namn